

Kvalitetsstandard for: Behandling af underretninger

Barnets lov § 136

Gældende maj 2025
Familie, Handicap & Socialpsykiatri

Senest opdateret december 2024

Kvalitetsstandards for Barnets lov § 136: Behandling af underretninger

Familie, Handicap & Socialpsykiatri

Indhold

1. Formålet med en underretning	3
1.1. Tre bestemmelser om underretningspligt	3
1.2. Vurdering af akut behov for handling	4
2. Dialogbaserede underretninger	5
2.1. Vurdering af underretninger i weekenden og helligdage	5
2.2. Tilbage melding til underretter	6
2.3. Underretning i nye sager	6
2.3.1. <i>Barnets lov</i>	7
2.4. Manglende kontakt	8
2.5. Underretning i eksisterende sager	8
2.6. Inddragelse jf. Barnets lov § 5	8
2.7. Afgørelse	9
2.8. Overgrebssager	10
2.9. Kriterier for en børnehussag (alle 3 kriterierne skal være opfyldt)	10

1. Formålet med en underretning

Formålet med en underretning er, at Familieafdelingen får kendskab til forhold, som betyder, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte.

En underretning er en henvendelse til relevant offentlig myndighed, der indeholder en bekymring for barnet eller den unges trivsel og udvikling. Der er ingen formkrav til en underretning. Oplysningen kan både være fra professionelle eller borgere f.eks. forældremyndighedsindehaver, barnet/den unge selv, netværk, naboer m.fl.

Underretningen kan ligeledes være anonym. Oplysningerne kan være meddelt både mundtligt eller skriftligt. Såfremt underretningen er fra en ansat i Vejen Kommune, er det en skriftlig underretning, da denne skal være gennemgået med forældrene af afsenderen, hvis denne er ansat i Vejen Kommune, og underretningen ikke drejer sig om vold og seksuelle overgreb jfr. Beredskabsplanen.

Reglerne om underretningspligt medfører, at alle er forpligtet til at underrette, hvis man er bekendt med, at et barn eller en ung lever under forhold, som ikke er forsvarlige. Offentligt ansatte har en særlig skærpet forpligtelse til at underrette om forhold, der kan betyde, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte. Underretninger fremsendes via borger.dk, link til dette kan ligeledes findes på hjemmesiden vejen.dk [Underret om børn/unge \(borger.dk\)](https://www.vejen.dk/Underret-om-børn/unge-(borger.dk))

Når man bruger den elektroniske blanket, fremsendes underretningen automatisk til underretning@vejen.dk. Modtagelse af underretninger kan også ske på andre måder f.eks. telefonisk.

1.1. Tre bestemmelser om underretningspligt

I Barnets lov findes der tre bestemmelser om underretningspligt, som skal ses som kommunens mulighed for at blive opmærksom på et barn eller en ung, der trænger til særlig støtte:

- § 132: Den tværkommunale underretningspligt, hvor fraflytningskommune har pligt til at underrette tilflytningskommune om, at en familie har et barn eller en ung, der har behov for særlig støtte.
- § 133: Den skærpede underretningspligt, som alle med offentligt hverv har. Vejen Kommune har udarbejdet en handleguide til alle, som arbejder med børn og unge i Vejen Kommune
- § 135: Den almene underretningspligt, som alle borgere har.

Alle underretninger registreres i DUBU (fagsystem) af socialrådgiver, som også inden 6 dage udsender kvitteringsbrev til underretter. Alle underretninger vurderes af socialrådgivere i Familieafdelingen indenfor 24 timer. Socialrådgiveren, som modtager underretningen, er ansvarlig for at alle henvendelser, vurderinger og beslutninger dokumenteres løbende i DUBU.

Barnets lov § 9: Kommunen er forpligtet til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge samt vordende forældre i kommunen lever.

Tilsynet skal ske så tidligt som muligt ved kendskab til børn og unge, der kan have behov for særlig støtte.

1.2. Vurdering af akut behov for handling

Alle underretninger i nye sager modtages, og vurderes af en socialrådgiver i Modtagelsen. Modtagelsen mødes hver morgen, hvor underretningerne vurderes. Socialrådgiveren der får underretningen, har ansvaret for at få kontaktet underretter i forhold til at få stillet uddybende spørgsmål, og afklaret eventuelle uklarheder i underretningen, således underretningen er oplyst tilstrækkeligt til at vurdere behovet for akut handling.

Socialrådgiveren vurderer samme dag, som underretningen er modtaget, dog senest efter 24 timer, om der er et behov for at handle akut. Jf. Barnets lov §136.

Underretninger vurderes med hjælp fra Trivselslinealen.

2. Dialogbaserede underretninger

Formålet med de dialogbaserede underretninger er at skabe et trygt rum for dialogen om den bekymring, der er i forhold til barnet/den unge, hvor der lyttes til barnets/den unges stemme, så barnets/den unges indflydelse og rettigheder sikres. Den dialogbaserede underretning i Vejen Kommune bygger på børnesynet, som er beskrevet i Vejen Kommunes Sammenhængende Børne- og Ungepolitik. Målet med de dialogbaserede underretninger er:

- At skabe sammenhæng og forståelse for alle involverede i forløbet omkring underretningen
- At styrke inddragelsen af barnet/den unge både før, under og efter underretningen
- At styrke inddragelsen af og samarbejdet med forældrene både før, under og efter underretningen

Jf. Barnets lov §133 så har personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv pligt til at lave en underretning, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at:

- Et barn eller en ung under 18 år kan have behov for støtte
- Et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for støtte på grund af de kommende forældres forhold
- Et barn eller en ung under 18 år kan have behov for støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten
- Et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb

2.1. Vurdering af underretninger i weekenden og helligdage

På ikke arbejdsdage vil underretninger, der modtages på underretninger@Vejen.dk, blive behandlet af den socialrådgiver, der har rådighedsvagten. Der tjekkes for mails i underretningspostkassen lørdag og søndag (+helligdage) formiddag.

- Hvis underretningen er akut, handles der her og nu jfr. gældende procedure
- Hvis underretningen ikke vurderes akut, sender rådighedsvagten en mail til underretningspostkassen med 24 timers vurderingen med cc til evt. socialrådgiver på sagen

Rådighedsvagten markerer tydeligt, hvilken underretning og vurdering der passer sammen, således Modtagelsen hurtigst muligt kan lægge underretning og vurdering i DUBU.

2.2. Tilbage melding til underretter

Hvis underretningen kommer fra fagpersoner, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv f.eks. skolelærere, dagplejemødre, læger eller lignende, skal underretter jf. Barnets § 138 orienteres om, hvad underretningen har givet anledning til, altså hvorvidt der f.eks. er iværksat en børnefaglig undersøgelse eller foranstaltninger vedrørende det barn eller ung, som underretningen vedrører.

Socialrådgiveren, som modtager underretningen, er ansvarlig for at underretter skriftligt orienteres om, at der er truffet afgørelse om børnefaglig undersøgelse og/eller midlertidige foranstaltninger. Socialrådgiveren er ansvarlig for at denne orientering noteres i DUBU.

2.3. Underretning i nye sager

Ikke behov for at handle akut: Såfremt socialrådgiveren i Modtagelsen har vurderet, at der ikke er behov for at handle akut, sendes underretningen videre til socialrådgiver i forebyggelsesteam.

Ved dialogbaserede underretning indkalder socialrådgiver til dialogbaserede underretning inden for 30 dage. Dette sker i dialog med forældremyndighedsindehaveren og barnet/den unge. Efter det afholdte dialogbaserede underretningsmøde foretager socialrådgiver screening.

Såfremt der ikke er ønske om dialogbaserede underretning eller underretningen kommer fra andre end fagpersoner, sender socialrådgiveren indkaldelse til møde til forældremyndighedsindehaver og barnet/den unge. (Parthøring jf. forvaltningsloven §19) Mødet afholdes senest 30 dage efter modtagelsen af underretningen. Den modtagne underretning og evt. supplerende oplysninger medsendes indkaldelsen til mødet. Formålet er at sikre, at forældremyndighedsindehaveren er bekendt med underretningens fulde indhold, så forældrene har mulighed for at forberede sig til mødet. Underretningen er som udgangspunkt gennemgået med forældrene af afsenderen, hvis denne er ansat i Vejen Kommune, og underretningen ikke drejer sig om vold og seksuelle overgreb jfr. Beredskabsplanen.

Retssikkerhedsloven § 10: Kommunen skal oplyse en sag tilstrækkeligt til, at der kan foretages en kvalificeret vurdering af barnets behov.

Forældremyndighedsindehavernes opfattelse af et problem, årsager og håndtering heraf er en central del af oplysningsgrundlaget, og skal inddrages i sagen så tidligt som muligt.

Den første samtale med forældremyndighedsindehaver og barn/ung har til formål at foretage en gennemgang og nærmere drøftelse af den modtagende underretning/bekymring og oplysningerne heri, samt evt. at partshøre familien i forhold til påtænkt afgørelse.

I forlængelse af første møde er socialrådgiveren ansvarlig for at journalføre referat af mødet med forældremyndighedsindehaver hurtigst muligt.

Underretningen vurderes med udgangspunkt i Trivselslinealen, som ses i Handleguiden og med udgangspunkt i tragtmodellen, som ses i håndbog om ICS¹.

2.3.1. Barnets lov

I forbindelse med Barnets lov pr. 1.1.2024 skal alle nye underretninger screenes jf. §18.

Screeningen skal følgende:

§ 18. Hvis kommunalbestyrelsen har viden om eller grund til at antage, at et barn eller en ung har behov for hjælp og støtte efter denne lov, skal kommunalbestyrelsen screene, om der er tale om følgende:

- En problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning af barnets eller den unges støttebehov.
- En problemstilling, der kræver yderligere afdækning af et eller flere forhold af betydning for barnets eller den unges støttebehov, jf. § 19.
- En problemstilling, der kræver en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges støttebehov, jf. §§ 20-22.

§24. Har kommunalbestyrelsen grund til at antage, at der kan opstå behov for hjælp og støtte efter denne lov til et barn umiddelbart efter fødslen, skal kommunalbestyrelsen screene for, om der er tale om følgende:

- 1) En problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning af de kommende forældres forhold.
- 2) En problemstilling, der kræver afdækning af et eller flere forhold hos de kommende forældre, jf. § 25.
- 3) En problemstilling, der kræver en undersøgelse af de kommende forældres forhold, jf. §§ 26 og 27.

¹ Integrated Children 's System – en socialfaglig metode, som anvendes i Vejen Kommune

2.4. Manglende kontakt

Hvis forældrene melder afbud til mødet på forvaltningen eller udebliver til aftalen, finder Vejen Kommune et nyt tidspunkt for møde i første omgang. Kommer forældrene heller ikke til dette møde, eller har de ikke meldt afbud/aftalt et nyt tidspunkt, kan der anmeldes et hjemmebesøg pr. brev inden for en uge. Er familien ikke hjemme uden at have meldt afbud, er næste skridt uanmeldte hjemmebesøg, indtil kontakt er opnået. Hjemmebesøgene skal iværksættes hurtigt, og er også nødt til at finde sted uden for normal arbejdstid.

2.5. Underretning i eksisterende sager

Genvurdering; hvor der ikke er behov for akut handling

Hvis underretningen omhandler et barn/en ung, hvor der allerede er iværksat indsatser, skal sagen genvurderes, jf. Barnets lov §137

Genvurderingen skal afklare, om underretningen giver anledning til at revidere indsatsen i forhold til barnet/den unge.

Som led i genvurderingen, skal en anden socialrådgiver, der ikke tidligere har deltaget i sagens behandling, inddrages. Dette sker som udgangspunkt med kollega, hvor der er lavet et rul for genvurderinger. Underretningen vurderes med udgangspunkt i Trivselslinealen, som ses i Handleguiden og med udgangspunkt i tragtmodellen, som ses i håndbog om ICS.

Formålet er at sikre, at en bekymring vedrørende et udsat barn eller en ung ikke overses i de tilfælde, hvor der er igangsat støtte, men hvor der fortsat kan være grund til bekymring for barnet eller den unges trivsel på trods af, at der er iværksat indsatser overfor barnet/den unge.

2.6. Inddragelse jf. Barnets lov § 5

Som udgangspunkt finder der altid en samtale sted med barnet/den unge til brug for vurderingen af underretningen. Hvis det er bedst for barnet/den unge, kan samtalen foregå uden forældremyndighedsindehaverens samtykke og tilstedeværelse. Hvis der er tale om en underretning om overgreb, skal der afholdes en samtale med barnet/den unge. Hvis der er tale om mistanke om overgreb fra forældrenes side, skal samtalen finde sted uden samtykke og deltagelse af forældremyndighedsindehaveren. Formålet hermed er blandt andet at sikre, at forældrenes tilstedeværelse ikke udgør en barriere for, at barnet/den unge uforbeholdent kan tilkendegive sine synspunkter eller påvirker barnet/den unge.

Socialrådgiveren sørger evt. i samarbejde med skole eller daginstitution for at samtalen foregår i så trygge rammer som muligt, og at barnet er oplyst om retten til bisidder.

Inddragelse af barnets kan som udgangspunkt ikke undlades. Inddragelse af barnet kan ske på flere måder, både via voksne omkring barnet, observationer eller direkte samtaler med barnet.

2.7. Afgørelse

En underretning kan resultere i at:

- Sagen lukkes – evt. indsatser i almenområdet igangsættes
- Afdækning jf. Barnets lov §19 eller §25
- Børnefaglig undersøgelse opstartes jf. Barnets lov §20 eller §26
- Der igangsættes et forløb jfr. Barnets lov § 30 eller §32

Hvis det på baggrund af underretningen og mødet med forældremyndighedsindehaver/barnet vurderes, at der er grundlag for at iværksætte en afdækning eller børnefaglig undersøgelse, indhenter socialrådgiveren samtykke til at indhente yderligere relevante oplysninger f.eks. fra barnets/den unges skole, daginstitution, læge og jobcenter.

Hvis det på baggrund af underretningen og mødet med forældremyndighedsindehaver/barnet vurderes, at der er grundlag for at iværksætte en indsats jf. Barnets lov 30 igangsættes visitation til dette. Socialrådgiveren sender en skriftlig beslutning til forældrene.

Såfremt der i forbindelse med beslutning om afdækning jf. Barnets lov §19 eller træffes afgørelse om børnefaglig undersøgelse jf. Barnets lov §20 eller §26, kan der iværksættes indsats jf. Barnets lov §32, hvis dette er nødvendigt.

Familieafdelingen bestræber sig på, at underretninger er behandlet inden for 30 dage fra modtagelsen.

2.8. Overgrebssager

Hvis underretningen drejer sig om vold og/eller seksuelle overgreb inddrages den faglige leder og man planlægger sammen de næste skridt, herunder anmeldelse til politi, inddragelse af forældre og Børnehus. I sager, hvor overgrebet eller mistanken herom har en sådan karakter, at der er behov for et tværsektorielt samarbejde mellem kommune, politi eller sygehusvæsen, benyttes Børnehus - Syd.

En børnehus-sag Børnehusets sager opdeles i to kategorier:

- 1) Konsultativ sag
- 2) Børnehussag

Ved konsultativ sag forstås en sag, hvor kommunen har mistanke om overgreb. Her kan myndighedsrådgiver/leder kontakte børnehuset telefonisk og få en rådgivende samtale, hvor formålet er at afklare sagens videre forløb – skal mistanken føre til iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse jf. barnets lov § 20, politianmeldelse m.m., hvilket vil betyde, at sagen får status som en børnehussag. Børnehuset yder således rådgivning og vejledning til kommunen vedr. børnehusets målgruppe. Børnehus Syd yder således rådgivning og vejledning til kommunen vedr. Børnehusets målgruppe. En børnehussag er en sag der involverer flere sektorer; kommunen, politiet, sygehusvæsenet/retsmedicinsk afdeling. Her skal sagens videre forløb koordineres via Børnehuset.

2.9. Kriterier for en børnehussag (alle 3 kriterierne skal være opfyldt)

Kriterier for en børnehussag (alle 3 kriterierne skal være opfyldt):

- En sag, hvor der er viden eller mistanke om overgreb imod et barn under 18 år (fysiske, psykiske og/eller seksuelle overgreb), og hvor kommunen træffer afgørelse om iværksættelse af en børnefaglig undersøgelse jf. barnets lov § 20, eller afgørelse om at revidere den børnefaglige undersøgelse jf. barnets lov § 20, der foreligger i sagen, hvis der allerede er en sådan
- Udover kommunen skal der være mindst én sektor mere involveret i sagen. Denne anden sektor er politiet og/eller sygehusvæsenet (retsmedicinsk undersøgelse og/eller anden lægefaglig sygehusundersøgelse af barnet der knytter sig til overgrebet)
- Der skal være mistanke om strafbare forhold vedrørende krænkeren (den formodede krænker)